

Beskrivning av insatser enligt ICF:s klassifikation

Nedanstående beskrivning av innehåll i insatserna utgår från vad insatsen vanligtvis innehåller. Bedömning och genomförande ska alltid ske utifrån det enskilda fallet och får aldrig baseras enbart på riktlinjer eller generella regler i kommunen.

Insats	Innehåll
Insats för att lösa problem	Att finna lösning på problem och situationer och genomföra den. Insatsen syftar att ge stöd och hjälp till personer som behöver påminnelse, påpuffning för att genomföra. Beviljas för specifik situation där det är stöd med problemlösning som behövs. Insatsen ska inte kombineras med andra insatser. Innehållet i denna insats ingår ofta i andra insatser och därför är det endast ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att fatta beslut	Att göra val mellan olika alternativ eller att besluta att göra och även genomföra en uppgift. Insatsen syftar att ge stöd och hjälp till personer som behöver påminnelse, påpuffning för att genomföra. Beviljas för specifik situation där det är stöd med beslutsfattande som behövs. Insatsen ska inte kombineras med andra insatser. Innehållet i denna insats ingår ofta i andra insatser och därför är det endast ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att planera daglig rutin	Insats för att planera vad de dagliga rutinerna kräver såsom att beräkna tid och göra upp planer för olika aktiviteter, exempelvis veckoplanering. Erbjuds vanligtvis 1 gång/vecka.
Insats för att genomföra daglig rutin	Insats för att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att hantera och fullfölja vad de dagliga rutinerna kräver. Insatsens syfte är att ge stöd och hjälp till personer som behöver påminnelse, påpuffning för att genomföra. Att genomföra daglig rutin som att vakna, påminnelse om att klä på sig, äta frukost, ge sig iväg till skola, arbete, dagverksamhet eller återvända hem. Insatsen ska inte kombineras med andra insatser, som exempelvis att klä sig.
Insats för att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden	Insats för att förstå ordagranna och dolda innebörder i talat språk, exempelvis som att förstå att ett uttalande påstår en viss sak eller faktum. Insatsen används separat enbart och inte tillsammans med annan insats då kommunikation naturligt ingår som en del i insatsernas utförande. Beviljas när det är en specifik situation, till exempelvis att kommunicera med andra vid klädinköp. Denna insats riktar sig till ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden	Insats för att förstå ordagranna eller dolda innebörder i meddelanden som inte sker via talet, exempelvis genom kroppsspråk, gester eller bilder. Insatsen används separat enbart och inte tillsammans med annan insats då kommunikation naturligt ingår som en del i insatsernas utförande. Beviljas när det är en specifik situation, till exempelvis att kommunicera med andra vid klädinköp. Denna insats riktar sig till ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden	Insats för att förstå ordagrann och dold innebörd i skriven text, exempelvis stöd med att läsa post, text på dator eller sms.

Insats	Innehåll
Insats för att tala	Insats för stöd med att kunna uttrycka sig muntligen såsom att uttrycka ett faktum eller berätta något muntligen. Insatsen används separat enbart och inte tillsammans med annan insats då kommunikation naturligt ingår som en del i insatsernas utförande. Beviljas när det är en specifik situation, till exempelvis att kommunicera med andra vid klädinköp. Denna insats riktar sig till ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden	Insats för att kommunicera genom att använda kroppsspråk, gester, bilder eller andra föremål. Insatsen används separat enbart och inte tillsammans med annan insats då kommunikation naturligt ingår som en del i insatsernas utförande. Beviljas när det är en specifik situation, till exempelvis att kommunicera med andra vid klädinköp. Denna insats riktar sig till ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att skriva meddelanden	Insats för att uttrycka sig genom att skriva text, exempelvis att skriva brev, text på dator eller sms.
Insats för konversation	Insats för att starta, hålla igång och avsluta ett samtal med en eller flera personer som man känner eller som är främmande, i formella eller tillfälliga miljöer. Insatsen används separat enbart och inte tillsammans med annan insats då kommunikation naturligt ingår som en del i insatsernas utförande. Beviljas när det är en specifik situation. Denna insats riktar sig till ett fåtal brukare som har behov av detta som egen insats.
Insats för att ändra grundläggande kroppsställning	Insats för att inta eller ändra kroppställning och att förflytta sig från en plats till en annan. Exempelvis förflyttning från säng till stol och vice versa. Insatsen används separat enbart vid förflyttning och inte tillsammans med annan insats då förflyttning naturligt ingår som en del i insatsernas utförande.
Insats för att lyfta och bära föremål	Insats för att lyfta upp ett föremål eller ta något från en plats till en annan såsom att ta fram saker ur skåp, hämta saker i förråd, bära en bricka eller bära kassar. Vid hemleverans av varor möta upp och sätter in varorna om inte leverantören tillgodoser det behovet. Insatsen används separat och inte tillsammans med annan insats då att lyfta och bära föremål naturligt ingår som en del i insatsernas utförande.
Insats för handens finmotoriska användning	Insats för att genomföra handlingar för att hantera föremål, plocka upp, behandla och släppa dem genom att använda handen. Exempelvis att greppa mindre föremål, plocka upp saker ur en burk eller slå ett telefonnummer. Insatsen används separat och inte tillsammans med annan insats då det naturligt ingår som en del i insatsernas utförande.
Insats för att gå	Insats för att förflytta sig kortare sträckor inomhus, exempelvis att gå mellan olika rum i bostaden. Insatsen används separat enbart vid förflyttning och inte tillsammans med annan insats då förflyttning naturligt ingår som en del i insatsernas utförande.
Insats för att röra sig omkring på olika sätt	Insats för att förflytta kroppen från en plats till en annan på andra sätt än att gå, exempelvis att gå i trappor, klättra, springa eller krypa. Insatsen används separat enbart vid förflyttning och inte tillsammans med annan insats då förflyttning naturligt ingår som en del i insatsernas utförande.
Insats för att röra sig omkring på olika platser	Insats för att gå eller förflytta sig på olika platser som att förflytta sig inom en byggnad, mellan byggnader eller att gå runt i en stad. Innefattar promenad/utevistelse som innebär promenad eller enbart utevistelse och inkluderar normalt hjälp med på/och avklädning av ytterkläder. Insatsen kan även innehålla vissa kompletterande inköp av dagligvaror som kan göras under promenaden. Vid dåligt väder eller vid tillfällig svikt annan social aktivitet. Erbjuds vanligtvis 2 gånger/vecka.

Insats	Innehåll
Insats för att tvätta delar av kroppen	Insats för att tvätta och torka sig, exempelvis tvätta händer och fötter, ansikte och hår. Tvätt av övre/nedre toalett, borsta håret, enklare makeup. Rengöring av hörapparat och glasögon men ej insättning av linser.
Insats för att tvätta hela kroppen	Insats för att tvätta hela kroppen och torka sig. Ingår att klä sig, hårtvätt och enklare hårstyling, hudvård (dock inte ordinerad HSL-insats), torka av duschen/ badrum, nagelvård (händer), rakning av ansiktsbehåring, att tvätta av sig i sängen, dusch utanför ordinärt boende.
Insats för kroppsvård	Insats för kroppsvård innebär tandborstning, nagelvård (händer), exempelvis rakning, hudvård och enklare hårstyling. Denna läggs inte i samband med insats för att tvätta hela kroppen då det ingår i den insatsen.
Insats för att sköta toalettbehov	Insats för att sköta toalettbehov innebär att hantera rutiner kring toalettbesök vilket innebär förflyttning till och från toalett, byte av inkontinensskydd och hygien, tömning av fristående toalett.
Insats för att klä sig	Insats för att klä sig innebär av/påklädning, att lägga fram kläder, att planera klädsel efter väderlek samt att bädda upp sängen för sänggående. Stödstrumpa som inte är ordinerad enligt HSL.
Insats för att äta	Insats för att äta innebär att öppna flaskor och burkar, att använda bestick för att dela mat och få hjälp med att äta. Kan även vara för sällskap, motivering, lätt stöd för att äta.
Insats för att dricka	Insats för att dricka innefattar att öppna flaskor och burkar, att blanda drycker och få hjälp med att dricka.
Insats för att skaffa varor och tjänster	Innebär hjälp att beställa varor exempelvis livsmedel, apoteksvaror och kläder, planera inköp, hjälp att planera matsedel vid inköp samt ringa/skicka in beställning. Rensa kylskåp. Erbjuds vanligtvis 1 gång/vecka.
Insats för hemleverans av varor och tjänster	Innebär inköp av dagligvaror och utesluter tyngre och skrymmande varor/inköp, exempelvis läskbackar. Erbjuds vanligtvis 1 gång/vecka.
Insats för att bereda enklare måltider	Innebär vanligen att värma mat och att duka fram/av. Hjälp att tillaga frukost/kvällsmat och eftermiddagskaffe. Torka av och rensa kylskåp. Vid specifika behov, exempelvis vid matallergi, kan det vara aktuellt att koka ris, pasta, potatis samt skala grönsaker. Individuellt.
Insats för att bereda sammansatta måltider	Erbjuds personer som på grund av fysiska, psykiska eller kognitiva funktionsnedsättningar har betydande svårigheter att klara sina vardagsrutiner, och där den enskilde har en önskan om delaktighet i matlagningssituationen och detta skulle ge den enskilde ökad livskvalitet. Med betydande svårigheter att klara sina vardagsrutiner menas att stöd utgår flera gånger i veckan. Stödet kan exempelvis ges av hemtjänsten eller anhöriga.
Insats för att städa köksutrymmen och köksredskap	Innebär att städa diska upp efter matlagning samt att städa av i måltidsutrymmen, både i kök där maten har lagats men även där maten har ätits.
Insats för att städa bostaden (inkl. kök)	Städning innebär normalt golvrengöring och dammtorkning i vardagsrum och sovrum samt rengöring i badrum och kök. Damma om brukaren inte kan själv, dammsuga, torka golv i 2 rok (3 rok när det är par med skilda sovrum), hall och badrum. Rengöring av ugn och mikrovågsugn, rengöring av hjälpmedel och torka av dörrposter. Vid behov slänga sopor. Erbjuds vanligtvis varannan vecka.
Insats för att storstäda bostaden	Insats för att städa bostaden inklusive storstädning innebär storstädning av bostaden och fönsterputsning. Inkluderar frosta av kylskåp/frys. Kan erbjudas högst två tillfällen per år.
Insats för att avlägsna avfall	Insats för att avlägsna avfall innebär normalt att slänga sopor samt sopsortera exempelvis glas, tidningar etc.
Insats för att tvätta och torka kläder med hushållsapparater	Insatsen innebär tvätt i maskin, strykning av enstaka plagg (ej mangling), viss klädvård exempelvis sy i knapp, lägga in tvätt i skåp utifrån de behov den enskilde har och önskar få utfört. Erbjuds vanligtvis en gång i veckan.

Insats	Innehåll
Insats för att ta hand om hemmets föremål	Insatsen att ta hand om hemmets föremål innebär att ta hand om föremål i hemmet som att vattna blommor, tömma kattlåda och att sortera och organisera bland hemmets inventarier.
Insats för att bädda	Insatsen innebär vanlig daglig bäddning, renbäddning enligt önskemål och vädring av sängkläder. Bäddning kan vid speciella behov läggas som insats både på morgon och kväll, ex ta av sängöverkast om man inte har andra insatser på kvällen (har man andra insatser på kvällen ingår upp bäddning i det)
Insats för informella sociala relationer	Innebär att bryta isolering vid avsaknad av kontaktnät och stöd med att skapa och bibehålla sociala relationer exempelvis på en träffpunkt. Syftar till att öka det psykiska välbefinnandet, i form av samtal för att bryta ensamhet, otrygghet eller oro. Erbjuds vanligtvis 1 gång/vecka.
Insats för samhällsgemenskap	Insats som krävs för att vara en del i samhället och engagera sig i organiserat socialt liv utanför familjen. Exempelvis engagemang i frivillig-organisationer, serviceföreningar eller andra professionella sociala organisationer. Erbjuds vanligtvis 2 gånger/månad.
Insats för rekreation och fritid	Insats för rekreation och fritid innebär hjälp för brukare som på grund av orienteringssvårigheter, otrygghet, fysiska besvär eller andra besvär har svårigheter att förflytta sig från ett ställe till ett annat (ledsagning) för att engagera sig i olika typer av aktiviteter som brukaren uppskattar. Exempelvis gå på konstutställningar, bio eller museum, sociala aktiviteter hemma eller på träffpunkt. Ledsagning till regionens sjukvårdsinrättningar är inte kommunens ansvar. Insatsen kan endast beviljas när den enskilde har behov av stöd av personlig karaktär i samband med besöket, exempelvis på grund av kognitiv svikt. Beslutet ska särskilt motiveras i beslutsunderlaget.
Dagverksamhet	Erbjuds personer med demenssjukdom eller personer som har ett demensliknande beteende i syfte att ge stimulerande sysselsättning och förlänga möjligheten att bo kvar i det egna hemmet. Insatsen ges vanligtvis 2-5 dagar i veckan och ger samtidigt anhöriga avlastning.
Tillsyn	Innebär vanligen att ringa alternativt besöka den enskilde utifrån angivet trygghetsbehov. Utföraren avgör i samråd med den enskilde i vilken form tillsynen ska genomföras. Behöver den enskilde vid tillsyn i form av besök få hjälp, med exempelvis toalettbesök, skall detta kunna utföras inom ramen för tillsynsbesöket. Tillsyn i form av besök beviljas vanligtvis inte om man har larm och kan använda detta för att påkalla hjälp. Läggs inte i kombination med andra insatser.
Tillsyn med tekniska hjälpmedel	Tillsynskamera eller telefon, kan beviljas även om man har larm och kan påkalla hjälp.
Avlösning	Innebär avlastning för den anhörige som vårdar sin närstående som inte kan lämnas ensam hemma. Insatsen ger den anhörige möjlighet att kunna lämna hemmet för ärenden eller egen tid. Avlösning i hemmet ges veckans alla dagar även kvällstid. Avlösning i hemmet innebär att en person från hemtjänsten kommer hem och tar tillfälligt över omsorgsansvaret. Detta för att den anhörige skall få möjlighet till egen rekreation. Insatsen innefattar allt det som ingår i den personliga omvårdnad som utförs i hemmet. Avlösning erbjuds alla veckans dagar, kvällstid och helger.
Trygghetslarm	Kan beviljas när den enskilde upplever en känsla av otrygghet. Två beslut vid par där båda är i behov av larm betalar dock en avgift Vid behov av larmmatta krävs beslut om trygghetslarm.